

**Raport privind desfășurarea Atelierului de lucru
pentru membrii Consiliul Național al Elevilor de pe lângă Ministerul Educației
2-4 iulie 2013, Chișinău**

I.CONTEXT

În scopul asigurării oportunităților pentru realizarea dreptului la opinie și implicare a elevilor din învățământul preuniversitar în procesul de luare a deciziilor la nivel instituțional, raional și național, prin Ordinul Ministerului Educației nr. 136 din 26 martie 2013 „Cu privire la aprobarea mecanismelor de participare a elevilor la procesul decizional” au fost aprobate, pentru prima oară, Instrucțiunea privind constituirea și funcționarea Consiliului Elevilor și Regulamentul de constituire și funcționare a Consiliului Național al Elevilor de pe lângă Ministerul Educației.

În perioada 1 aprilie-15 iunie 2013, conform Regulamentului de constituire și funcționare a Consiliului Național al Elevilor de pe lângă Ministerul Educației (CNE), a avut loc concursul național de recrutare a membrilor CNE. Prin Dispoziția ME nr. 317 din 06 iunie 2013 a fost constituită Comisia de selectare a membrilor Consiliului Național al Elevilor de pe lângă Ministerul Educației, formată din reprezentanți ai Ministerului Educației, organizațiilor societății civile, studenților și elevilor. Comisia a examinat, în ședința din 6 iunie curent, dosarele a 108 candidați depuse la concurs. Din numărul total al acestora, 40 de dosare au fost descalificate/respinse deoarece nu au întrunit toate cerințele stipulate în Regulament, iar alți 31 au fost desemnați membri ai CNE pentru anul școlar 2013-2014. Toți candidații au fost informați despre rezultatele concursului până la 15 iunie 2013. Comisia a decis de a convoca membrii CNE în perioada 2-4 iulie 2013 la prima ședință.

La 26 iunie curent, la Ministerul Educației, a fost convocat Grupul de lucru (GL) pentru organizarea primului atelier de lucru pentru membrii CNE, format din Inga Afanasieva, șefa cabinetului ministrului, Natalia Gavriliță, consilier a ministrului, Eugenia Parlicov, specialist principal, Iosif Moldovanu, consultant în politici de protecție a copilului, Cezar Gavriliuc, președinte CIDDC. GL a elaborat obiectivele, agenda și a repartizat responsabilitățile.

CIDDC este organizația responsabilă de partea logistică a inițiativei ME, inclusiv a primului atelier de lucru. Echipa CIDDC a expediat invitațiile membrilor CNE, a menținut legătura cu participanții și părinții/îngrijitorii acestora până, în timpul și după atelier, a asigurat protecția și securitatea elevilor, precum și toate aspectele tehnice/organizatorice. UNICEF Moldova a susținut financiar organizarea atelierului de lucru.

II.OBIECTIVE, CONȚINUT, PROCES DE LUCRU ATELIER

La I atelier din cei 31 de membri au participat 26 de elevi din 20 raioane și 2 municipii, reprezentând 25 instituții de învățământ preuniversitar. Din numărul total al participanților 14 sunt fete și 12 băieți, 1 copil de etnie romă, 2 copii - vorbitori de limbă rusă, 2 eleve cu vedere slabă.

Pentru I atelier de lucru s-au propus următoarele obiective:

- Înțelegerea structurii și atribuțiilor/responsabilităților diferitor instituții din sistemul educațional;
- Consultarea opiniei elevilor despre respectarea dreptului la educație;
- Formularea de propuneri privind actualizarea curriculumului la dirigenție;
- Discutarea modalităților de organizare a activității Consiliului Național al Elevilor.

Conținutul atelierului s-a axat pe următoarele blocuri de subiecte:

- I. Cunoașterea membrilor CNE: interese, așteptări de la CNE, motivație;
- II. Sistemul educațional din RM: Instituții/structuri, responsabilități, cadrul legal, problemele elevilor în sistemul educațional;
- III. Politici publice în domeniul educației. Prioritățile ME în elaborarea politicilor educaționale pentru 2013;
- IV. Drepturile copilului, inclusiv dreptul la educație: principii de bază, definire, indicatori de monitorizare;
- V. Curriculum la dirigenție: cum este și cum ne dorim să fie;
- VI. Organizarea activității CNE: obiective, priorități în abordarea subiectelor/problemelor din sistem, mod de organizare, responsabilități.

Procesul de lucru

Designul atelierului a fost elaborat așa încât să permită membrilor CNE și angajaților ME să se cunoască reciproc, să stabilească obiective și reguli comune de lucru, să ofere spațiu pentru exprimare atât individuală, cât și din partea grupului de semeni, să se creeze relații între membri și echipă. De asemenea, s-a ținut cont de faptul că la primul atelier ar trebui să se ofere mai multe informații/cunoștințe despre sistemul educațional pentru ca toți membrii să aibă aceeași înțelegere și angajament a ceea ce au de realizat. În cadrul atelierului mai puțin s-au abordat instrumentele de lucru și formarea unor abilități, care urmează să-i ajute în atingerea obiectivelor și îndeplinirea sarcinilor/responsabilităților.

Subiectele din agendă au fost examinate, utilizând diverse strategii didactice, și în următoarea consecutivitate:

Subiect/temă discutată	Procesul de lucru/strategii didactice utilizate
Cunoașterea membrilor CNE. Obiectivele și agenda atelierului de lucru	Prezentări individuale și în perechi: nume, instituție, vârstă, interese, planuri de viitor, motivația implicării în proiect etc. Brainstorming privind așteptările de la CNE. Formularea și discutarea regulilor de lucru în grup.
Sistemul educațional din RM: Instituții/structuri, responsabilități, cadrul legal, problemele elevilor în sistemul educațional;	Ședință cu dna Maia Sandu, ministrul Educației. Identificarea așteptărilor, problemelor elevilor și modalităților de lucru ale CNE (rezumat anexa nr. 1) Briefing pentru media.
Politici publice în domeniul educației. Prioritățile ME în elaborarea politicilor educaționale pentru 2013;	Prezentare: ce este o politică publică, viziune, misiune, modalități de elaborare și adoptare. Facilitator: Natalia Gavriliță Studiu de caz: Parlamentul și ME stabilesc prioritățile. Prezentare: prioritățile ME în elaborarea documentelor strategice (Codul Educației și Strategia 2020). Facilitator: Inga Afanasieva
Drepturile copilului, inclusiv dreptul la educație: principii de bază, definiție, indicatori de monitorizare;	Lucru în grupuri mici (LGM): elaborarea definiției ce este dreptul la educație (anexa nr. 2). Lucrul cu Convenția cu privire la Drepturile Copilului (CDC): examinarea dreptului la educație, art. 28-29 Discuție ghidată: Principiile orientative ale CDC (art. 2, 3, 6, 12) LGM: elaborare de indicatori pentru monitorizarea art. 28-29 din CDC Prezentare: raportul de monitorizare a DC în raioanele Leova și Orhei și GLDC. Facilitator: Iosif Moldovanu
Curriculum la dirigenție: cum este și cum ne dorim să fie;	LGM după clase: analiza factorilor de influență (anexa nr. 3): <ul style="list-style-type: none"> • Cum este ora de dirigenție? • Cum ne dorim să fie? • Ce poate contribui? • Ce poate împiedica? • Care sunt problemele/preocupările elevilor • Ce subiecte propuneți să fie discutate la dirigenție Consultant-expert: Eugenia Parlicov
Organizarea activității CNE: obiective, priorități în abordarea subiectelor/problemelor	LGM după clase: determinarea și clarificarea obiectivelor CNE și a modalităților de realizare (anexa nr. 4) Listarea nevoilor de informare și formare ale membrilor CNE (anexa nr. 5)

din sistem, mod de organizare, responsabilități.	Listarea temerilor/îngrijorărilor în legătură cu realizarea obiectivelor și responsabilitățile asumate (anexa nr. 6) Determinarea temelor și a responsabililor pentru următoarea ședință de lucru din 28-30 octombrie (anexa nr. 7)
--	---

III.CONSTATĂRI ȘI CONCLUZII FINALE

Cu referire la componența grupului:

- Este un grup neomogen din toate punctele de vedere: vîrstă, interese, capacități, reprezentare etnică, nivel de pregătire generală, experiență de participare în diverse proiecte, așteptări de la CNE, motivație de a se implica și dedica timp, grad de dezvoltare a abilităților sociale și a celor digitale etc.
- Atelier ne-a permis să observăm gradul de pregătire al elevilor pentru a se implica în activitatea CNE. Circa jumătate din ei au nevoie de formare pentru a-și dezvolta abilitățile sociale, iar cei cu pregătire au nevoie de formare despre cum să-i implice pe ceilalți în discuții și să valorizeze potențialul fiecăruia.
- O parte din ei au trecut conștient prin procesul de aplicare, înțeleg clar unde au ajuns și ce au de realizat, altă parte - au fost presați/pregătiți de adulți să aplice și sunt confuzi în ceea ce privește rolul și responsabilitățile lor și, respectiv, au nevoie de mai mult timp și formare pentru a intra în activitate/proces.
- Sunt puternic influențați de opiniile/ atitudinile părinților și profesorilor și nu au încă opinie proprie despre ce se întâmplă în sistem. Au nevoie de multe informații și explicații pentru a înțelege esența reformelor de bază promovate de ME.

Cu referire la conținuturile/subiectele discutate:

- Membrii CNE nu cunosteau nimic despre cadrul legal și instituțional din domeniu, cum funcționează sistemul educațional, cum se adoptă actele normative și le asimilează mai dificil doar ca aspecte teoretice. Este nevoie de revenit la aceste aspecte de fiecare dată cu alte detalii / elemente și exemple din viața lor pentru a consolida cele aflate și completa golurile;
- Conceptul de drepturi ale omului/copilului este cunoscut superficial și se reduce doar la enumerarea unor drepturi. Nu au abilități de a lucra cu Convenția sau cu alte documente din domeniul drepturilor. Teoretic au înțeles cum trebuie să funcționeze relația dintre titularii de drepturi și titularii de obligații, dar în mod practic, o parte din ei, mai ales cei din familia de pedagogi, cer respectarea drepturilor profesorilor, și nu ale elevilor pe care îi reprezintă;
- Au o înțelegere îngustă a dreptului la educație, în special calitatea educației, și le-a fost dificil, fără pregătire, să elaboreze indicatorii de monitorizare a dreptului la educație. S-au inspirat din experiența altor grupuri de copii, în special din raioanele Leova și Orhei, care deja au monitorizat acest drept;
- Au putut contribui cu propuneri și idei de îmbunătățire a curriculumului la dirigenție și s-au simțit utili, deoarece a fost o sarcină relevantă pentru experiența lor. Le-a plăcut să analizeze situația actuală și să reflecte asupra situației ideale la

dirigenție, precum și să determine factorii care pot contribui la schimbarea situației și eventualele obstacole în acest proces. Au apreciat, la final de zi, faptul că în permanență au fost implicați, valorizați și nu s-au plictisit;

- Deși au determinat clar și ușor obiectivele de activitate și modalitățile de realizare ale acestora, nu realizează de ce au nevoie pentru a face aceasta calitativ. Lista nevoilor de formare este limitată și se reduce la lucruri din exterior/ de imagine doar, și nu țin de dezvoltarea lor;
- Le-a fost dificil să determine modalitățile de organizare a activității a CNE, deoarece grupul este la etapa inițială de formare și fiecare insistă pe ideea lui și caută modalități de afirmare. Echipa de facilitatori nu s-a implicat foarte mult în dezbateri pentru a le oferi independență în luarea deciziilor. La această etapă s-a decis doar cum se va lucra până la atelierul următor pentru a realiza o sarcină;
- Până la atelierul din luna octombrie au decis că vor monitoriza dreptul la educație, în special, accesul la educație și condițiile de organizare ale procesului educațional;
- Din lista de probleme listate la întâlnirea cu dna ministru, au decis ca vor pune în discuție finanțarea instituțiilor educaționale/ transparența fondurilor și aspecte ce țin de discriminare și violența în mediul școlar.
- Unii participanți au solicitat pentru viitor să discute teme mai serioase, fără a preciza care sunt ele.

Cu referire la procesul de lucru/strategii didactice utilizate:

- Prezența și implicarea specialiștilor de la ME în discutarea subiectelor din agendă a dat credibilitate sesiunilor și încredere ca opinia lor contează pentru minister. Au apreciat mult întâlnirea de la minister și discuțiile cu dna ministru;
- Lucrul în grupuri mici, după vârste/clase, a fost apreciat și încurajat de către participanți, deoarece a oferit tuturor posibilitatea să-și facă vocea auzită. Competențe de comunicare sunt slab dezvoltate și au nevoie de un moderator în grupul mic pentru a depăși anumite probleme de comunicare. Nu sunt încrezuți în ceea ce spun/fac și simt nevoia unui adult, în special cei din clasele gimnaziale, care să aprobe ideile lor până să fie expuse în grupul mare;
- Formulează concluzii și lecții învățate relevante după fiecare întâlnire/ sesiune/activitate, găsesc conexiuni între cele discutate și experiența lor școlară, precum și cu misiunea și funcțiile CNE;
- Elevii din clasele a IX-XII s-au simțit mai liberi să exprime opinii, deși nu toți, iar cei din clasele a VII-VIII au fost mai rezervați în exprimarea punctelor de vedere. Gradul de toleranță unul față de altul a crescut simțitor de la o zi la alta și acest proces urmează a fi consolidat.
- În general, din opiniile exprimate în feedbackul de după atelier, constatăm că în grup s-au simțit bine, confortabil, liberi, prietenoși;
- Din feedbackul final reiese că nu toți s-au simțit liberi să se exprime și să se afirme și solicită acest lucru pentru atelierul ulterior. De asemenea, unii elevi solicită mai mult timp pentru sarcini, mai multă libertate în acțiuni și mai multe zile pentru atelier.

RECOMANDĂRI:

- De a elabora agenda atelierului de lucru din 28-31 octombrie împreună cu Grupul de Lucru (GL), desemnat de membrii CNE, în următoarea componență: Marius Nanii, Dan Belibov, Cristina Stroncea, Sergiu Arnaut. Pentru fiecare atelier de lucru de modificat componența GL, responsabil de pregătirea acestuia, pentru a oferi tuturor posibilitatea, timp de un an, să treacă și prin experiența de planificare a unui eveniment.
- De a organiza în 28-29 septembrie un atelier pentru membrii GL, responsabil de compilarea raportului de monitorizare, pentru a-i ajuta să înțeleagă cum se face aceasta și a pregăti atelierul din octombrie etc.
- De a implica membrii CNE în lucrările Forului Copiilor din Moldova, defășurat în perioada 29-30 octombrie, pentru a împărtăși experiența lor altor copii implicați în alte inițiativă de participare la nivel local și regional;
- De a utiliza timpul liber, seara după atelier, pentru a organiza activități de consolidare a echipei și de exersare/aplicare a unor abilități sociale, lucru socializat de către elevi;
- De a identifica din timp experții ME care vor facilita și oferi explicații membrilor CNE despre subiectele puse în discuție: gestionarea fondurilor și discriminarea și violența în mediul școlar. De a stabili un algorit de dezbatere a subiectelor-problemă după cum urmează: înțelegerea/examinarea probelemei (i), elaborarea de indicatori pentru monitorizarea ulterioară a celor examinate (ii), dezvoltarea/consolidarea abilităților de a utiliza diverse metode de colectare a datelor (iii), elaborarea unui raport în urma monitorizării (iv) și prezentarea raportului ME sau altor autorități responsabile (v).
- De a o include în lista membrilor CNE și pe Victoria Ciocănari, care este însoțitoarea Andrianei Tofan, pentru a le oferi condiții egale de participare tuturor elevilor.
- De a pregăti materiale informative privind drepturile copilului și alte probleme abordate cu membrii CNE pentru a putea fi diseminate la nivel local;
- De a elabora, împreună cu ei, o listă clară și precisă de responsabilități pe care le au toți membrii CNE, dar dacă cineva din membri dorește să convoace rețele raionale ale consiliilor elevilor, traininguri pentru consiliile elevilor etc. le pot face opțional.
- De a reflecta asupra rolului/responsabilităților Centrului Republican pentru Copii și Tineret ARTICO în promovarea și preluarea inițiativei pentru a asigura durabilitatea din toate punctele de vedere.
- De a modifica Acordul informat al părinților prin care să fie obligați să însoțească copilul pînă și după atelier. În cazul în care elevul are 16 ani împliniți și îi este permis să se deplaseze fără însoțitor să semneze pe propria răspundere.

Feedback din partea elevilor după atelier:

Cel mai util lucru/făcut/învățat la atelier a fost:

- Cel mai util a fost să colaborez cu ceilalți semeni de ai mei, anumite informații despre Ministerul educației, despre elaborarea diferitor documente, strategii. Am aflat probleme din sistemul educațional.
- Din aceste 3 zile am învățat și am aflat noi lucruri, am aflat cum se eliberează documentele, am aflat despre problemele în societate în special al elevilor.
- Cel mai util lucru la atelier a fost stabilirea unor subiecte, ce țin de Sistemul Educațional, cu scopul de a evidenția problemele semenilor noștri, cât și propunerea soluționării acestora.
- Cel mai utilă a fost vizita la Ministerul Educației.
- Cel mai util lucru aflat a fost informația din broșuri și Convenție cu privire la Drepturile Copiilor și rapoartele elevilor din anul precedent.
- Am aflat că Ministerul Educației ne va susține în toate și că toți elevii se bazează pe noi pentru a schimba viața spre bine.
- Cel mai util lucru a fost dialogul cu d-na Ministru, care a explicat cu ce anume se ocupă ME, ce împuterniciri are și ce posibilități.
- A fost util să ne întâlnim cu reprezentanți ai Ministerului Educației.
- Cel mai util, învățat lucru a fost - „Drepturile copiilor monitorizate de Copii”.
- Am aflat la acest atelier că există probleme pe care trebuie să le rezolvăm.
- Cel mai util lucru în opinia mea e vizita la ME și deocamdată cunoștința cu membrii acestuia, inclusiv și d-na Ministru.
- Cel mai util lucru pentru mine fost participarea la dezbaterile asupra curriculei. Eu mi-am făcut o concluzie că totul va fi luat în considerare. (necesități, materiale didactice).
- Cel mai util lucru aflat/învățat a fost despre politica publică, despre modul de organizare a procesului educațional, despre conținutul curriculumului Școlar (dirigenție). Am învățat noțiuni noi, am cunoscut mai profund dreptul la educație, mi-am luat idei care sunt sigură că-mi vor fi folositoare pe parcursul întregului an și nu numai.
- Cel mai util lucru aflat a fost subiectul despre forma de organizare a Ministerului Educației și principiile sale de lucru, de asemenea modul de elaborare a actelor, codurilor, strategiilor (2020) – un lucru foarte util pentru creșterea nivelului de cunoștință.
- Cel mai util lucru învățat la atelier a fost că trebuie să lucrăm în grup ca să rezolvăm probleme ce țin de educație.
- Consiliul Național al Elevilor în esență este ca o provocare pentru minister din mai multe puncte de vedere. Un organ util care nu este influențat de problemele și jocurile politice a societății. Pentru mine CNE este o posibilitate de a mă afirma și sunt bucuros că am avut ocazia aceasta. Trei zile utile și pline de dezbateri și permanente discuții despre problemele actuale ale elevilor este un adevărat fascinant.
- Toate lucrurile și subiectele au fost utile și mă bucur că am fost una dintre norocoșii să devin membru CNE

- Cel mai util a fost lucru în echipă și abordarea problemelor ce îi preocupă pe elevi din toată țara, deoarece am înțeles că aproximativ avem aceleași probleme majore.
- Cel mai util lucru la acest atelier a fost interacțiunea între membri, activitățile practice, informațiile primite de la trainerii, vizite la Minister și discuțiile cu d-na Ministru.
- Pentru mine cel mai util a fost colaborarea cu membrii CNE, experiența acumulată. Datorită acestui atelier mi-am dezvoltat abilitățile de comunicare, prioritățile pentru anul 2020, dreptul la educație, ora de dirigenție.
- Cel mai util lucru învățat la atelier a fost cum se adoptă o lege, un document în ME.
- Cel mai util lucru aflat la atelier a fost circulația intensă a documentelor în Minister.
- Cel mai util a fost discuțiile despre drepturile copilului.
- Sunt foarte bucuroasă că am fost aleasă în CNE. În aceste 3 zile am învățat multe. Informația a fost foarte utilă pentru noi. Am învățat să identificăm problema, să o soluționăm, cel puțin am făcut câțiva pași spre îmbunătățirea sistemului educativ. Mi-a plăcut faptul că activitatea consiliului a îmbinat o varietate de opinii ale copiilor, fiindcă doar împreună putem să atingem succesul.

Cel mai dificil/ provocător

- Nu am întâlnit dificultăți, dar am ajuns la concluzia: „dacă vrei – poți”.
- Cel dificil a fost să facem un team - building cât mai unit.
- Cel mai provocator a fost să mobilizez, să organizez grupul în care am lucrat pentru a fi mai deschiși.
- Cel mai greu a fost cunoașterea membrilor CNE.
- Structurarea corectă și rațională a ideilor. Argumentarea propunerilor, propunerea de soluții realizabile.
- Cel dificil a fost să ne facem unele păreri despre o persoană pe care n-o cunoaștem.
- Timpul de lucru era prea mult.
- Să deducem o idee comună în cadrul lucrului în grup, luând în considerare restricțiile în timp.
- Cel mai dificil cred că a fost comunicarea despre profesori, eu consider că e un greș verificarea lor, deoarece noi nu avem măcar studii psihologice/pedagogice și nu putem comenta. Fiecare profesor folosește metoda sa și nu toți pot să primească această metodă. Eu am părerea că toți sunt cu studii și cunosc lucrul său și nu e nevoie ca noi să-i discutăm.
- Cel mai greu a fost integrarea în grupul nou.
- Cel mai provocător a fost înțelegerea pe cât de sigur și funcțional va fi CNE.
- Cel mai dificil a fost să mă obișnuiesc în prima zi de atelier. Dar m-am obișnuit cu aceasta. Am cunoscut noi oameni.
- Pentru mine cel mai dificil a fost să demonstrez semenilor mei problemele actuale ale elevilor.

- Cel mai dificil a fost să înțeleg unele cuvinte din vocabularul nou pe care nu prea l-am folosit până acum, dar spre final s-a rezolvat și această problemă.
- Cel mai dificil lucru a fost să vorbesc despre problemele școlii mele.
- Cel mai dificil a fost faptul că nu se lua în considerare decizia altora nu toți puteau să-și expună opiniile, inclusiv cei mici.
- Cel mai dificil a fost să luăm decizii în grup despre temele la dirigiență.
- Cel mai provocător este să ne expunem liber opinia cu referire la problemele ce ne preocupă și care dorim cu desăvârșire să le soluționăm.
- Cel mai dificil a fost să înțeleg totul ce a fost expus, să selectezi ideea principală, fiindcă în linii generale totul a fost important.
- Cel dificil a fost faptul că vorbesc în limba rusă și nu toți copiii mă înțelegeau. Și totuși depuneam efortul la maxim ca să înțeleg.

În acest grup mă simt

- Mă simt bine, liber, deschis (11 elevi)
- În acest grup mă simt bine și sper mult că noi vom fi acei care vom schimba viața elevilor spre bine.
- În acest grup mă simt confortabil, din motiv că suntem un colectiv unit, ce este preocupat de un subiect comun: îmbunătățirea sistemului educațional din R. Moldova.
- În acest grup mă simt ca-n apele mele.
- În acest grup mă simt bine ca acasă.
- În acest grup mă simt înțeles fiindcă ne leagă aceleași interese și probleme.
- Mă simt sigur, îndeosebi în ce vizează exprimarea opiniilor și activismul.
- Ar fi bine să nu discutăm despre studiile profesorilor, cerințe deoarece clar dacă e mai sever e mai rău.
- În acest grup mă simt importantă, utilă, știu că voi putea ajuta școlii mele și nu numai. Colegii îmi vor oferi susținere dacă voi avea nevoie.
- În acest grup mă simt liber, confortabil, sigur, chiar îmi face plăcere că a fost fondat un astfel de consiliu.
- În acest grup mă simt fericit deoarece am ajuns printre oameni atât de prietenoși și deștepți. De fiecare dată rezolvăm probleme.
- Atmosfera în cadrul CNE este feerică și destul de prietenoasă, ținând cont de poziționarea geografică a fiecărui membru.
- În acest grup mă simt liberă să-mi expun opiniile personale.
- În acest grup mă simt foarte bine, fiindcă toți sunt foarte prietenoși și ne dau sfaturi utile.
- Sunt bucuros că mă aflu într-o echipă dintre cei mai buni.
- În acest grup suntem tratați de la egal la egal, ni se respectă părerile și într-un timp foarte scurt am devenit buni amici, o forță de neoprit.
- În acest grup mă simt minunat deoarece toți participanții și educatorii au fost foarte binevoitori și prietenoși.

Pentru atelierul următor propun

- Evaluarea activității
- Noi subiecte pentru discuții
- Un loc în apropierea căruia se află terenuri sportive, accesibile pe timp liber.
- Propun mai multe team-building și întâlniri cu oficialii.
- Pentru atelierul următor propun încadrarea/integrarea spre comunicare a tuturor membrilor consiliului.
- Propun să prelungim perioada atelierului de la 3 zile la 7, ca să reușim să facem mai multe. (5 elevi)
- Pentru următorul atelier propun ca perioada atelierului să fie mai lungă, ca să reușim întâlniri cu mai mulți experți, ca să discutăm împreună problemele cotidiene.
- Propun să lucrăm mai mult în diferite grupuri.
- Pentru atelierul următor propun: un local nou de desfășurare, mai mult pozitivism.
- I-paduri, lap-topuri – pentru accesul la documente ME, informație necesară, activitate mai productivă, lucru cu diverse surse.
- Propun stimă pentru profesori.
- Propun ca grupele să fie formate din elevi de toate vârstele.
- Propun să ne implicăm în cadrul mai multor ministere.
- Propun să rezolvăm probleme ce țin de educație.
- Propun să promovăm elevii dotați.
- O doleanță a mea pentru următorul atelier este mai multă libertate de acțiune și de modifica regulamentul de participare în funcție de opinia membrilor CNE.
- Propun să discutăm subiecte care ne afectează, dar și să le rezolvăm cât de puțin.
- Pentru atelierul următor propun ca să vină cei de la UNICEF sau noi să le facem o mică vizită pentru a afla toate problemele cu care se confruntă copiii din toate țările.
- Pentru atelierul următor propun ca activitățile să fie organizate într-un mod mai amical, să se țină cont de opiniile tuturor și să găsim un numitor comun.
- Propun să fie mai mulți elevi din clase mici, deoarece este foarte greu să fim doar în trei.
- Pentru atelierul următor propun să avem mai multe întâlniri cu specialiștii Ministerului, discuții și dezbateri mai intense asupra unor probleme mai serioase.
- Propun ca în procesul lucrului grupurile formate după vârstă, să formeze periodic grupuri mixte cu scopul de a vedea problemele tuturor participanților.

Anexa nr. 1

Rezumatul ședinței cu dna Maia Sandu, Ministru al Educației

Așteptările membrilor de la CNE:

- Identificarea problemelor elevilor la nivel național în sistemul educațional;
- Oferirea de feedback ministerului în legătură cu prevederile curriculumului și organizarea procesului educațional;
- Asigurarea accesului la informație;
- Obligatoritatea constituirii consiliilor elevilor în școli și la nivel raional/municipal după modelul CNE.

Probleme ale elevilor în sistemul educațional, propuse pentru a fi examinate la ședințele CNE:

- Transparență în gestionarea fondurilor instituției școlare
- Atitudinea profesorilor față de elevi/Violența în mediul școlar
- Cadre didactice necalificate/ Evaluarea profesorilor
- Reforma rețelei școlare. Clase supradimensionate .Copiii transportați nu pot participa la activitățile extracurriculare
- Discriminarea. Combaterea discriminării.Crearea condițiilor și oportunităților egale pentru toți copiii. Educația incluzivă.
- Limba engleză obligatorie pentru toți elevii;
- Organizarea activităților extracurriculare;
- Ora de dirigiență;
- Concursurile și olimpiadele școlare/raionale/naționale. Repetarea itemilor de la un an la altul. Meditații cu profesorii care elaborează testele la olimpiade și alte concursuri școlare;
- Consultarea opiniei copiilor. Lipsesc mecanisme de funcționare;
- Curricula școlară complicată și prea teoretică. Oferirea posibilității de a alege disciplinele
- Probă orală la examenele de la clasele a 4-a, a 9-a și a 12-a.
- Calitatea manualelor școlare. Teme prevăzute de curriculum neincluse în manual
- Lipsa materialelor didactice pentru organizarea orelor practice/de laborator și dotarea cu echipament sportiv; lipsa sălilor de sport.
- Educația fizică fără note .Normative ajustate la particularitățile individuale ale elevului.
- Organizarea procesului educațional: orar, pauze mici, program încărcat, teme multe și dificile.
- TIC în educație
- Predarea limbii române în școlile alolingve

Modalități de lucru ale CNE:

- Crearea unei pagini (extensie) pe edu.md și a paginii pe facebook pentru comunicarea externă și pentru cea internă;
- Implicarea consiliilor elevilor în monitorizarea tuturor activităților;
- Crearea unei rețele de consilii ale elevilor de către membrii CNE pentru colectarea de informații și oferirea de feedback.

Anexa nr. 2 Definierea dreptului la educație

Dreptul la educație în viziunea membrilor CNE:

1. Dreptul la educație este dreptul fundamental al omului la libera alegere a instituției de învățământ, indiferent de sex, religie sau vârstă.
2. Dreptul la educație reprezintă asigurarea posibilităților tuturor persoanelor de a beneficia de instruire pe diferite trepte în instituțiile de învățământ.
3. Dreptul la educație este un drept prin care orice copil are posibilitatea să fie admis la școală după absolvirea ciclului școlar.
4. Dreptul la educație este dreptul care oferă acces la cunoștințe, informații, studii superioare după propria alegere

Anexa nr. 3 ORA DE DIRIGENȚIE

Clasele a V-VI-a

Situația actuală (cum este):

- Deseori ora de dirigenție este înlocuită cu alte ore
- Uneori ora nu se desfășoară
- Este plictisitoare
- Elevii se distrează în timpul orelor deoarece profesoara nu le acordă atenție
- Ora durează puțin timp

Situația dorită (cum dorim să fie):

- Dorim multe jocuri educative
- Vrem să rezolvăm împreună problemele clasei
- Trebuie să contribuie toți elevii la lecții

Problemele ce ne preocupă:

- Nu putem lua decizii fără ajutorul părinților
- Nu ne putem implica în activitățile extrașcolare
- Cei mai mari ne tachinează
- Vocea noastră nu este auzită
- Unii oameni nu ne iau în seamă

Subiectele despre care ar dori să discute copiii la ora de dirigenție:

- Violența față de cei mici
- Luarea deciziilor importante
- Vârsta împiedică participarea la activitățile extrașcolare
- Ce spun copiii, adulții nu aud
- Oamenii sunt nepăsători de problemele noastre
- Prietenia și dușmănia (discriminarea)

Clasele a VII-VIII-a

Situația actuală (cum este):

- Lecțiile nu au loc în fiecare săptămână
- Unele lecții de dirigenție durează doar 10 minute
- Orele de dirigenție se fac doar când apar unele probleme

Situația dorită (cum dorim să fie):

- Să fie prima lecție din orar
- Să nu se repete permanent aceleași subiecte
- La aceste ore să discutăm problemele care ne afectează

Problemele ce ne preocupă:

- Comunicarea între semeni
- Stabilirea și menținerea relațiilor de prietenie

- Comunicare și relațiile în familie.
- Comportamentul în orice împrejurări, spații, grupuri
- Probleme la învățătură

Subiectele despre care ar dori să discute copii la ora de dirigenție:

- Relații amicale între colegi
- Să lucrăm în grup la subiectul prietenia
- Familia mea
- Viitorul meu
- Îmi iubesc familia
- Să învățăm formulele de adresare
- Să învățăm cum să ne comportăm în public
- Să învățăm eticheta corectă
- Să le rezolvăm în mod pașnic (fără de violență din partea profesorului)
- Să discutăm pe teme: învățătura - viitorul elevului, școala în viața noastră
- Viața fără șantaj și manipulare

Clasele a IX-X-a

Situația actuală (cum este):

- Informație de pe Wikipendia
- Discutăm problemele clasei
- Teme pentru acasă
- Plictisitoare, simple, bune de dormit
- Făcute pentru a fi
- Plecăm acasă
- Facem curățenie generală

Situația dorită (cum dorim să fie):

- Instruirea profesorilor ca treneri
- Prezentarea proiectelor PP
- Aplicarea temelor în practică
- Să se pregătească mai bine profesorii
- Lecții la teme libere, să nu fie impuse temele
- Săli amenajate pentru ora de dirigenție
- Jocuri didactice
- Metode interactive
- Activități de cunoaștere

Problemele ce ne preocupă:

- Violența între semeni, adulți-copii.
- Lipsa TIC
- Programa școlară este prea complicată
- Puțină informație despre substanțe dăunătoare
- Implicarea copiilor în viața comunitară

- Presiunea celor din jur

Subiectele despre care ar dori să discute copii la ora de dirigenție:

- Vedetele sub influența drogului și alcoolului
- Viața în penitenciarele pentru minori
- O școală modernă pentru un elev modern
- Relațiile sexuale
- Relațiile de comunicare între părinți și copii
- Organizarea timpului personal
- Rolul sportului în viața omului
- Ce ai face tu dacă ai fi...?

Clasele a XI-XII-a

Situația actuală (cum este):

- Plictisitoare
- Neorganizată
- Monotonă
- Lipsa tic
- Absența diriginților
- Promovarea opiniilor politice
- Fără utilitate practică

Situația dorită (cum dorim să fie):

- Captivantă
- Utilizare tic
- Activități practice
- Teme relevante pentru tineri
- Jocuri intelectuale/psihologice
- Dezbateri
- Team-building

Problemele ce ne preocupă:

- Lipsa alternativelor de petrecere a timpului liber.
- Orientarea profesională
- Sănătatea reproductivă.
- Viciile tinerilor
- Discriminarea (integrarea în anumite grupuri).
- Lipsa activismului civic.

Subiectele despre care ar dori să discute copii la ora de dirigenție:

- Cum ne integrăm în societate
- Relații între generații
- Arta de a spune nu

- Comportamentul sigur
- Daunele aduse de vicii
- Orientarea profesională
- Voluntariatul
- Proiectele – pot și eu
- Metode de petrecere a timpului liber util
- Importanța activismului civic

Factori/condiții care pot contribui la îmbunătățirea orei de dirigenție:

- Accesul la TIC
- Colaborarea dintre profesori-elevi-părinți-alți parteneri
- Pregătirea profesorilor/diriginților
- Actualizarea curriculumului și monitorizarea implementării acestuia ca la celelalte discipline
- Instrumentar didactic (jocuri didactice, educative etc.)
- Dezvoltarea softurilor educaționale
- Alegerea dirigintei de către elevi
- Responsabilizarea diriginților
- Oferirea feed-backului din partea elevilor
- Valorizarea resurselor elevilor de către profesorii diriginți

Anexa nr. 4 Obiectivele CNE pentru anul școlar 2013-2014:

I. Identificarea problemelor elevilor și propuneri de soluții:

Clasele 5-6

- Cerem părerea fiecărui elev apoi luăm o decizie concretă
- Cerem părerea profesorilor despre problemele elevilor
- Analizăm problemele și împreună căutăm o soluție eficientă
- Problemele le raportăm la CNE.

Clasele 7-8

- Propunem sondaje anonime
- Să discutăm cu elevii din școala noastră și din alte școli despre problemele cu care se confruntă
- Să ne informăm dacă drepturile copilului au fost respectate

Clasele 9-10

- Identificare problemelor și căutarea soluțiilor
- Monitorizarea situațiilor elevilor în școală
- Organizarea ședințelor elevilor împreună cu profesorii
- O cutie/boxă în școală în care fiecare să-și scrie problema

Clasele 10-12

- Crearea unei rețele de consilii (la nivel local și raional) și instruirea membrilor prin training, workshop-uri, conferințe
- Realizarea sondajelor de opinie (on-line, interviuri, chestionare)
- Consultarea tuturor copiilor fără discriminare
- Consultarea copiilor din grupurile vulnerabile

II. Monitorizarea Drepturilor Copilului, în special dreptul la educație și raportarea:

Clasele 5-6

- Intervievăm elevii dacă li se respectă dreptul la educație
- Problemele elevilor cărora li se încalcă dreptul la educație discutăm în CNE.
- Căutăm o soluție pentru respectarea DC și raportăm ME.

Clasele 7-8

- Să cercetăm problemele elevilor
- Să raportăm autorităților statului la încălcarea DC
- Să informăm adulții și copiii despre DC.
- Să discutăm despre DC cu copii, adulții, profesorii, părinții

Clasele 9-10

- Organizarea unor lecții mai aprofundate de informare (educație civică sau dirigenție)
- Sondaje despre cum se respectă drepturile copilului
- Formularea unui raport privind respectarea DC și transmiterea raportului profesorilor, consiliului profesoral, APL
- Discuții cu reprezentanții raionului

Clasele 10-12

- Elaborarea statisticilor cantitative și calitative ce vizează încadrarea copiilor în procesul educațional
- Colectarea rapoartelor trimestriale de la consilii
- Crearea unui raport general înaintat ME

III. Consultarea/ avizarea ME în procesul de elaborare a politicilor publice în domeniul educației

Clasele 5-6

- Trimitem prin poștă un formular tuturor membrilor ME
- Organizăm o ședință cu ME și discutăm procesul de elaborare
- Trimitem la ME scrisori prin poșta electronică

Clasele 7-8

- Organizarea diferite ședințe de lucru în echipă cu ME.
- Prin diferite metode online.

Clasele 9-10

- Punerea în agenda ME
- Consultările cu CNE
- Oferirea feedbackului la rapoartele ME
- Prezentarea unui raport anual

Clasele 10-12

- Documentarea elevilor, prin intermediul consiliilor școlare, cu referire la politicile publice deja existente
- Oferirea unui feed-back ME
- Implicarea elevilor în elaborarea politicilor publice.

Anexa. 5 Nevoile de informare/formare ale membrilor CNE

- Adeverință/certificat de membru al CNE ME
- Lista de contacte a CNE și experților ME
- Broșuri Informativ și materiale despre drepturile copilului și consiliile elevilor

Anexa nr. 6 Temeri/îngrijorări ale membrilor și modalități de depășire

Temeri/îngrijorări:

- Lipsa de susținere din partea colegilor de clasă sau școală
- Acces limitat la informație
- Indiferența elevilor și a profesorilor
- Permisivitate din partea directorilor și adulților în general
- Manipularea din partea profesorilor

Cum putem depăși:

- Să colaborăm cu profesorii în care avem încredere
- Să dezvoltăm relații de diplomație cu profesorii
- Să nu profităm de funcția noastră ca membri ai CNE

Anexa nr. 7 TEME PENTRU ȘEDINȚA CNE DIN 28-30 OCTOMBRIE 2013

Raport de monitorizare a dreptului la educație:

Conținutul monitorizării: condiția fizică a școlii și accesul la școală

Perioada: 1 septembrie – 10 octombrie 2013

Data limită: 20 octombrie 2013

Responsabili compilare raport final: Sergiu Arnaut, Marius Nanii , Dan Belibov, Cristina Stroncea

Responsabili de compilarea raportului pe regiuni:

Nord: Marius Nanii, Petru Gorcea, Sergiu Garabajii

Centru: Cristina Stroncea, Belibov Dan

Sud: Sergiu Arnaut, Elena Buiuc

Subiecte propuse pentru discuție pentru 28-30 octombrie:

- Gestionarea școlilor. Formula de finanțare a instituției.
- Discriminarea și violența în școală